

עפ"ג 62787/02/15 - ע' ח' נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

14 מאי 2015

עפ"ג 62787-02-15 ח' נ' מדינת ישראל

בפני הרכב כב' השופטים:

י. גריל, שופט בכיר (אב"ד)

כ. סעב, שופט

ש. ברלינר, שופט עמית

המערער:

נגד

המשיבה:

ע' ח' ע"י ב"כ עו"ד מטאנס זידאן

מדינת ישראל באמצעות פרקליטות מחוז חיפה - פלילי
ע"י ב"כ עוה"ד עירין איזינגר

פסק דין

1. בכתב האישום המתוקן שהוגש נגד המערער לבית משפט השלום בעכו (ת"פ 11601-08-12, בפני כב' השופטת ש' פיינסוד - כהן), יוחסה למערער עבירה של תקיפה הגורמת חבלה ממש - בן זוג, לפי סעיף 382(ג) לחוק העונשין, תשל"ז-1977, על כך שבתאריך 06/2012 בביתם של בני הזוג ב***** , הוא תקף את אשתו, היכה אותה בידיו ובאגרופיו על ידה השמאלית, על החזה שלה, ועל בטנה, וכן בעט ברגלו על רגלה השמאלית תוך שהוא גורם לה לשטף דם בידה השמאלית סמוך לכתפה.

על פי הסדר דיוני שהושג בערכאה הראשונה, הודה המערער במיוחס לו בכתב האישום המתוקן, ובטרם הרשעה הובא עניינו לסקירת קצין המבחן "אשר יבחן בין היתר את שאלת הרשעתו." (עמ' 11 לפרוטוקול). בהתאם לכך הוגשו לבית המשפט 3 תסקירים.

בתסקיר המפורט מיום 1.7.14 נסקרו כל הנתונים והנושאים הרלוונטיים, ובסיומו מפרטת קצינת המבחן כי המערער, כבן 58, שומר על יציבות תעסוקתית כמנהל מחלקת תברואה וממונה בטיחות במועצה המקומית ב***** , מתקשה לשאת באחריות למעשהו, לא היה מוכן לבדיקה עצמית, והתנגד לכל אופציה טיפולית שהוצעה לו על ידי שירות המבחן. לאור זאת, העריכה קצינת המבחן כי "קיימת רמת סיכון בינונית לביצוע עבירה דומה [על ידי המערער] בעתיד ... [וכי] לאור גישתו המצמצמת את משמעות וחומרת העבירה, נראה לנו לא נכון להמליץ על אי הרשעה בדין. לדעתנו", כך סוכם, "אי הרשעתו בדין יכולה להתפרש על ידו כתמיכה בגירסתו השוללת את האלימות שהפגין כלפי אשתו ואת הפגיעה שלו בה."

בתסקיר משלים מיום 4.9.14 מפורט כי המערער מביע חשש וחרדה מתוצאות ההליך, שמא יגרום הדבר לפיטוריו מעבודתו במועצה המקומית ב***** , אך "שוב התקשה להתייחס להתנהגותו האלימה ... וציין כי אינו רואה עצמו כמי שנהג באלימות כלפי אשתו." למרות הקושי, הוחלט לנסות ולטפל במערער, והוא הופנה ליחידה העירונית לטיפול ומניעת אלימות במשפחה בחיפה, שכן הרכזת בנושא זה במועצה המקומית ב***** , היא עמיתתו לעבודה.

בעת עריכת התסקיר היה המערער מוזמן לשיחת קבלה ביחידה האמורה בחיפה ועל כן הומלץ כי בית המשפט ידחה את הדיון בעניינו לתקופה נוספת של חודשיים ימים.

התסקיר האחרון שנערך לגבי המערער הוא מיום 6.11.14. בתסקיר זה הוסבר כי בני הזוג חיים יחד, ובניסיון להפחית את הסיכון לרצידיביזם, החליט שירות המבחן, על אף ספיקותיו, ללוות את בני הזוג, כך שאם "בית המשפט יחליט שלא להרשיעו בדיון, נמליץ על העמדתו בצו מבחן לתקופה של שנה, כאשר בתקופה זו נעקוב אחר שיתוף הפעולה הטיפולי ביחידה למניעת אלימות במשפחה בחיפה ונוודא כי [הוא] משתף פעולה ומגיע לשיחות."

ביום 18.1.15 שמעה כב' השופטת פיינסוד את טיעוני הצדדים לעונש. המאשימה ביקשה כי ההליך יסתיים בהרשעה וגזירת עונש; הסניגור ביקש שההליך יסתיים בלא הרשעה, והמערער עצמו אמר כי ההליך שנמשך לאורך זמן העיקר עליו; חזר על כך שהוא מודה באישום, והסביר: "היום אני במרכז לאלימות במשפחה, כל יום שלישי אני מגיע לשם לשעה שעתיים. אני מצטער על כל מה שקרה. אני לא רוצה לפגוע בילדים ובבית ובמקום עבודה. לא רוצה שיפגעו."

כב' השופטת פיינסוד החליטה להרשיע את המערער בעבירה בה הוא הודה, ופירטה את הנימוקים לכך כמפורט בסעיפים 4 עד 7 בהכרעת הדין מיום 25.1.15, בכותבה:

4. "כפי שמורה הפסיקה, דרך המלך הינה הרשעתו של אדם בעבירות אותן ביצע. אי הרשעה הינה במקרים החריגים. לעניות דעתי, אי הרשעה במקרה אלימות הינה החריג שבחריג. לצורך אי הרשעה מנחה הפסיקה כי עלול להיווצר יחס בלתי סביר באופן קיצוני בין חשיבות ההרשעה והאינטרס ציבורי שבה לבין עוצמת הפגיעה בנאשם כתוצאה מהמעשה.
5. במקרה אשר בפניי אינני מוצאת כי התקיימו התנאים לכך. במישור הציבורי על ביהמ"ש לשמור ולהעביר מסר הנוגד אלימות ובפרט אלימות בתוך המשפחה ולהעביר מסר כי אין ביהמ"ש נוהג בגישה סלחנית. נכון הדבר במיוחד גם בעניינו של הנאשם, אשר מידת נטילת האחריות בפני שרות המבחן הינה מצומצמת ונוטה הוא להשליך את האחריות כלפי המתלוננת. כפי שהביע שרות המבחן בתסקירו הראשון, העברת מסר של אי הרשעה עלולה להתפרש כהסכמה לגישתו של הנאשם.
6. טען הסנגור ארוכות בדבר הפגיעה בנאשם ובמשפחתו, כתוצאה מהרשעתו והסיכון כי יאבד את עבודתו. כמעט כל ענישה של אדם כוללת גם ענישה סביבתית לכאורה. כל משפחה אשר מי ממפרנסיה מושם למשל מאחורי סורג ובריה חווה פגיעה.
7. אינני מוצאת כעת כי הפגיעה בנאשם כתוצאה מהרשעה תהיה חמורה במידה העולה על זו שפוגעת באחרים במצבו, ובוודאי לא תיצור יחס קיצוני ובלתי סביר בין חשיבות ההרשעה במקרה שלו לבין אותו נזק מיוחד נטען."

בגזר הדין שניתן לאחר מכן קבעה הערכאה הראשונה את מתחם הענישה למקרה דנן, בין מאסר מותנה לבין מאסר בפועל של עד 6 חודשים; שקלה לזכות המערער כי אין לו עבר פלילי וכי החל בטיפול וכן כי בני הזוג חיים יחד; התחשבה בחששו הרב של המערער כי ההרשעה תזיק לו בעבודתו; החליטה כי "הנאשם נמצא ברף הנמוך של מתחם הענישה", וגזרה עליו עונשים אלה: מאסר על תנאי לתקופה של 3 חודשים למשך 3 שנים מיום מתן גזר הדין (25.1.15) כי הוא לא יעבור בתקופה זו עבירת אלימות ויורשע עליה בדיון, וכן חתימה על התחייבות כספית בסך ₪ 5,000 להימנע

מלעבור על העבירה שהורשע בגינה בתיק הנוכחי, תוך שנתיים.

2. על כך מלין המערער. לטענת בא כוחו, ראוי לבטל את ההרשעה, שכן המערער כבר השתתף ב 15 מפגשים במסגרת הטיפול ביחידה למניעת אלימות במשפחה והוא "בדרך השיקום", בני הזוג חיים יחד ומגדלים תאומים ומאז העבירה חלפו 3 שנים בלי שננקטה על ידי המערער אלימות כלשהי והוא, "מבין את חומרת מעשיו ומנסה לתקן את המצב ... (ו)מדובר במקרה חריג", כך גם משום שבתסקיר האחרון שנערך לגבי המערער, שירות המבחן לא שלל את האפשרות כי בית המשפט יימנע מהרשעה. לכך מתנגדת ב"כ המשיבה. לטענתה לא נפל כל פגם בפסק דינה של הערכאה הראשונה; ההרשעה מוצדקת נוכח מסוכנותו של המערער; פיטורים מעבודה, לאחר הרשעה בעבירה דנן, אינם פעולה אוטומטית, ואף אם צפוי שיפוטר, ההרשעה מחויבת ואין לבטלה.

3. לאחר ששקלנו את טענות הצדדים ועיינו בחומר המונח בפנינו אנו מחליטים לדחות את הערעור.

אין לנו אלא להצטרף ולאמץ את מסקנות הערכאה הראשונה ואת טעמיה בהחליטה להרשיע את המערער בעבירה בה הודה, תוך הטלת ענישה הנוטה בבירור לקולא, כך שטוב היה עושה המערער, לו היה מקבל את המלצתנו בפתח הדיון וחוזר בו מן הערעור.

העבירה מן הסוג דנן, אינה נמנית, ככלל, בגדרן של העבירות בהן ניתן להימנע מהרשעה, אלא במקרים חריגים ביותר, ולא כך הוא המקרה דנן. המלצה חיובית של שירות המבחן, בצדק, לא הונחה בפנינו, שכן לא השתכנענו כי המערער הבין באמת ולעומק, את חומרת מעשיו, והשתתפותו בהליך הטיפול, נראית בעינינו כמן השפה ולחוץ, בבחינת מעט מדי ומאוחר מידי. כבר פסקנו לא אחת, כי אין בחשש מפיתורים במקום העבודה כדי למנוע הרשעה, מה גם שלא השתכנענו כי קיים לגבי שאלה זאת חשש ממשי במקרה דנן.

נפנה לפסיקת בית המשפט העליון ברע"פ 1931/15 מיום 26.3.15 תוך ציטוט הנפסק ברע"פ 54/15 פלוני נ' מדינת ישראל, וע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(3) 337.

4. לאור כל האמור, אנו דוחים את הערעור.

ניתן היום, כ"ה אייר תשע"ה, 14 מאי 2015, במעמד הנוכחים.

שמואל ברלינר, שופט עמית

כמאל סעב, שופט

יגאל גריל, שופט בכיר
[אב"ד]